

ANFOS RAMON I GARCIA naix en la popular barriada de Russafa en l'any 1924.

La seua formacio lliteraria es completament autodidacta. Poeta vocacional, comença a fer versos des de molt jove i utilisa en quasi tota la seua obra la Llengua Valenciana.

Ha obtingut gran quantitat de premis, destacant: "Premi Valencia" de Lliteratura de la Diputacio Provincial en 1963; premi "Xavier Casp" convocat per l'Ajuntament de Carlet en 1975; premi "Ciutat de Castello" en 1977; "Premi Primavera" de l'Associacio Cultural i d'Investigacio "El Palleter" de Catarroja en 1982 i 1983. A mes va obtindre la seua primera Flor Natural en Algemesi en 1957, a la que seguiran les de poblacions com: Castello, Manises, Meliana i Vilanova de Castello. Sera en l'any 1959 quan conseguix la primera Flor Natural en Valencia, premi que obtindra en diferents edicions. En este certamen dels Jocs Florals conseguí en diverses ocasions els premis de la Viola i l'Englantina.

La seua produccio festiva tambe es abundantissima. Ha conseguit el Premi Extraordinari "Bernat i Baldovi" en deu ocasions.

Encara que, com hem dit, la seua obra està escrita quasi al cent per cent en Llengua Valenciana, tambe ha fet incursions en castella, guanyant les Flors Naturals de Montanejos, Chest, Enguera i Alboraiç.

Va ser Vicepresident de "Lo Rat Penat" i President de la Seccio de Jocs Florals, durant onze anys.

L'importancia de la seua activitat lliteraria l'ha dut a figurar en la Gran Enciclopedia de la Regio Valenciana, aixi com en l'Antology of Valencian Poetry editada en bilingüe (angles i valencià) en 1970 per la "Stephen F. Austin State University".

COLECCIO "ANTOLOGIES POETIQUES"

2

Lo Rat Penat

OFICI DE PARAULES

© ANFOS RAMON I GARCIA

Edita: LO RAT PENAT, 1995
C/. Aparisi i Guijarro, 10
46003 VALENCIA

En la col·laboració de l'Excm. Ajuntament de València. Delegació de Cultura

Cap de la Secció de Publicacions: CONSUELO RUBIO I MARTÍNEZ

Assessorament Lingüístic: MARIVI FERRANDIS I OLMOS
JULI MORENO I MORENO

Dibujo Portada: JOSEP LACREU

Llengua Valenciana.

I.S.B.N.: 84-89069-10-7
Deposit Llegal: V-4202-1995

Imprimix: GRÁFICAS RONDA, S.L.
Mestre Valls, 10
46022 VALENCIA

ANFOS RAMON I GARCIA

SIMFONIA EN GRIS OBERT

*“A cada pas em trobe el meu perfil,
exactament aquell que tinc promes”*

Rafael Villar

*“I em brota de l'anima –inert i obscura
com la nit abandonada al perfum–
una llavor ya massa madura”*

Pier Paolo Pasolini

I

Soc un simple caminant
que va perdut pel bosc
a on la mitat dels arbres son oblit
i l'atra mitat, recort.
Tinc en les mans l'instant d'una rosa
que fon capoll ahir
i espera el seu dema per a ser fem.
El sol, se transparenta de miseries
i crema els pardalets que anhelan llum.
Pronte comprenc lo patetic d'un viure
discret o canviant com un camalleo.
Comprenc que l'estrela no caiga
en el fanc apegalos que frui el renoc.
Les tentacions, se van amontonant
com les garbes de palla en el meu ser.
Els amics me conviden
a la mort de les lletres que he sabut
no valen per a res entre la roba.
Es inutil parlar
quan no hi ha qui t'escolte en el carrer.
No es gens facil entendre lo que dic
quan hi ha un immens tumult
de veus desganyitant-se dins del mon.
I seguix caminant
entre els arbres del bosc que no conec
i no se fan recort ni son oblit.
De repent, el futur
que estava recolzat davall d'un om,
me diu: seguix avant
per mes que desconegues el cami.
I en arribar al fi, besa la terra.

II

Es cert que yo camine
en busca del camí que desconec.
Es cert que no m'incline
encara que el meu arbre estiga sec.

La veritat es fragil
com l'ala de l'avespa sense vol.
El pensament es agil
i corre com la llum sense control.

Un baf solemne puja
dels vers indescifrabable de l'amic,
mentres la pluja
soterra les paraules del testic.

¿Sera que no es de veres
allo que s'ha vestit de veritat?
¿Sera que les dreces
me porten a un desig equivocac?

Potser no se valora
la sanc que per les venes corre i bull.
A penes naix l'aurora,
l'amaga entre piramides l'orgull.

La set ya desconfia
de l'aigua que s'embassa quan no deu.
I creix la lletania
dels homens que no tenen vot ni veu.

Lo cert es que em declare
artifex del camí que tinc davant.
Lo cert es que si em pare,
no sentire el plaer del caminant...

III

Yo tinc una casa vella
al poble on em vaig criar.
Tinc un forcat i una rella
i un lligo i una corbella
que saben de treballar.

Es una casa que obliga
a recordar als majors:
una casa molt antiga
que sap del gra i de l'espiga
i de frets i de calors.

I tinc davant el paisage
d'un poble que mira al cel
portant al cor el message
d'una llengua que es fa image
i es mes dolça que la mel.

Alli tinc un lloc propici
per reviure la costum.
Tinc el recort i l'indici
d'una vida i un ofici
ple de terra i ple de llum.

I tinc el temps de l'escola
i les llibretes en blanc.
Tinc el colom que revola
i el morter i la caçola
i la tauleta i el banc.

Alli tinc el pas primer
i encara el primer desig.
Tinc la flor del taronger
i el joc montat al carrer
i el trinquet i el set i mig.

IV

I perquè la meua infància
està viva en aquell lloc,
ara que ho veig a distància,
comprenc la seua importància
i em dic per dins poc a poc:

Yo tinc una casa vella
que em parla del dia clar.
Tinc el blat i la rosella
i un somi entre cella i cella:
Tornar al poble, ¡tornar!...

No m'obligueu a negar la veritat.
No m'obligueu a respectar als llops
que volen fer el cau dins de ma casa.
Duc massa temps sobre els múscles
la carrega d'un poble que no es lliure.
Un poble sense sanc, sense respostes
als durs atacs dels llops en pell d'ovella.
Un poble que amorosament treballa
la terra que ara troba remoguda
pels llops que se li emporten la collita.
Un poble condemnat a la derrota
per no dur en el cor un crit de guerra;
per no esclafar-li el cap al gos que lladra;
per esperar pacient un nou preludi
de notes transparents i fidedignes
que tornen a explotar la seua força.
Un poble acomodat que no es meneja
quan veu als llops furtant-li l'esperança;
quan veu cobert el cel de negres nuvols
i no arreplega el blat de l'alegria...
No vullc que m'obligueu a obrir la porta
als llops que estan coberts en pell d'ovella.
Perquè si un dia els veig dins de ma casa,
potser han de trobar la sepultura.
No dorgues, poble meu, desperta vida
i no deixes als llops que te destrossen...

V

Mon punt ferm es blanc.
Soc cego per ad ell i estic cegat per ell.
Camine per la lluntania humana
i pinte quadros de colors impossibles.
Soc un ser dispers
que busca la seua diversitat.
Un atleta cansat de victories inutils.
Una roda de cavallets que recorre les fires
i no troba l'impuls que als menuts entusiasma.
¡Pobre de mi que s'escuda en els pobres
famolencs de justicia!
Soc un vell pregoner d'utopies
en un mon de mentires sense causa.
Ni m'escolta la gent ni de veres m'importa.
Tinc la clau en el pany i ningú s'aprofita
de la nova ocasio que li brinde
per a entrar en ma casa
i furtar-me la veu, les idees,
els poemes que escric o que tinc per escriure.
Soc un pou que han cavat dins de mi
els que mai no han trobat
l'aigua clara que al poble regale.
Perque el pou no està sec
i encara sap donar a glops la vida.

VI

A penes mou la brisa del teu ventre
remors desconegudes en la carn.
No saps que t'han deixat la planta jove
disposta per al sant
ofici d'engendrar la blanca espuma
del sucre o de la sal.
T'arribarà el dolor conegudissim
de dur al mon la llum a colps de sanc
i d'ofrenar pomells a la verema
del poble ple de trulls per encetar.
I quan el bes t'amere la veu nova
del goig entre les mans,
voldras que el temps no passe, que es detinga
la gracia del prodigi conquistat.
Pero vindrà la terra que madura
deliris i cançons a cada pas
i sembrarà d'idees
el ser que vares dur per al dema...
Si vols, tu pots donar-li el testimoni
d'amor i de conductes integrals
i pots donar-li força, i l'alegria
de no sentir-se en casa mort o estrany.

A penes mou la brisa del teu ventre
¡i ja te creix la patria dins la carn!

VII

M'agrada el bon estar de Torres Torres.
La calma de les nobles garroferes.
Les pedres del castell encara vives
al sol i recordant cautes troneres.

M'encanten les ruïnes de l'Ermita
que guaiten la bellea del paísage.
La brisa de la mar que mou les fulles
d'un magraner antic com un message.

Me fa ilusio tornar a la montanya
i respirar l'essencia de la vida
llunt d'eixe mon esclau de la materia
que no sap de la pau sense ferida.

Tinc l'horta a quatre passes. Les taronges
cridant al fret que alhora les madura.
Tinc el Palancia en sec, com quasi sempre,
potser ensomiant l'aigua mes pura.

I està el silenci amic que me descansa
de tants sorolls humans, de tantes coses
que viuen ignorant el gran misteri
dels lliris adorant les blanques roses.

S'eixamplen els pulmons com una mancha
que m'ompli d'aire l'orgue que alimenta.
La sanc de l'emocio corre tranquila
i rega el cos enmig de la tormenta.

Mes quan se fa de nit i l'existencia
rebuja el pensament quedant dormida,
es quan en l'inconscient naix Torres Torres
i em fa gojar l'ensomi de la vida.

VIII

Sempre tu i yo;
com una llum dins de la llum;
com la clamor dins la clamor;
com un perfum dins del perfum.

Tu i yo, senzillament,
desfent les ombres del destí
com un secret dins del secret;
com un camí dins del camí.

I estem units de cor a cor
com mai no ho pot saber ningú.
Que no vivim per dins el goig
tu sense yo... yo sense tu.

IX

¿De qui es la veu
que em ve des del silenci?
¿Quina es l'arrel
metàlica i profunda
que em parla de la terra
clavant-se lentament en les entranyes?
¿I per què a mi
que soc un gra d'arena
en eixa mar de roques i paraules?
Mai he negat
la font que m'alimenta.
Mai he perdut
els tactes de ma mare
que es va dormir en braços de l'Altíssim.
Potser sa veu
es la que sempre em crida
i m'ompli tot
de sanc i de coratge
per a seguir trencant noves cadenes
que volen ofegar la meua patria.

X

Si, de carn i de mentira
s'ha fet mon llimit quadrat.
Si, de carn i de materia
me creix la vida en les mans.
¿Voleu que torne a ma mare?
¿Que em faça goig sense quall?
¿Sabeu que això es impossible!
¿Me sobren cames i sanc!
¿Me sobren lletres de fusta
dins del tronc que em tapa els anys
i vaig a fer les paraules
per a nodrir el meu cap!
¿Qué voleu, que m'assessine?
¿Com si només tinc un braç
i m'ha florit el silenci
ple d'estels dormits en blanc?
Deixeu que m'arribe l'hora
del conseqüent retornar
a la pols que em va fer home
i està la pols esperant.
Deixeu que mai no em detinga
ple de fulles en l'espai
alba d'autumne en els llavis,
terra inútil en la carn...
Si, de pols i de mentira
s'ha mesclat la meua sanc
i ja m'emprenya el silenci
que ho fa tot difícil, llarc...

XI

¿Qué difícil li es al poema ser grua!
El poema preferix ocupar-se de lo insignificant;
de lo senzill i diari;
de les formigues que fan diminutes sendes de vida;
del somriure infantil en el braços del món;
de l'alba que puja els escalons del dia;
de la plaja donzella com una verge amable...
¿Qué difícil li es al poema ser dalla!
El poema no engendra violències inútils;
no sega innocències a la llum de la lluna;
no talla les mans de qui fa bona lletra
ni tomba deliris de mare
ni ataca els rosers de paraules amigues...
¿Qué difícil li es al poema ser maça!
El poema no trenca les raons de la terra
ni les grans vidrieres de gòtics silencis
ni els tabics que l'amor edifica
ni el Davit que creà Miquel Àngel
ni la lleu palometa del saber i la ciència.
El poema recorre les passions de puntetes
fent sonar violins en les cambres del somi
i en una delicadea
que no posseix la grua...

XII

Yo vullc negar la roja violencia
del joc contra la vida per guanyar.
Yo vullc agermanar la conseqüència
del ser i de l'estar.

Vullc desterrar l'estreta trayectoria
del riu que esmola pedres en el curs
i anar regant els pits en una noria
d'ahirs i de futurs.

I perque vullc que el poble multiplique
la força natural de son poder,
yo vaig trencant silencis i publique
la vida des del ser.

Sera precis que intente l'esperança
donant-me pels camins al pas de tots.
Sera precis que el temps faça mudança
¡i no m'ofegue els brots!

XIII

M'han incrustat dins del poble
com una tacha en sanc recent parida.
Es com tindre la carn dins de la carn;
com respirar rails a ple pulmo
o com sentir entranyes que dejunen.
Soc poble dins del poble. Quan respire,
note com un clamor de veus germanes
que acusen i protesten dels incendis,
de les mans brutes de fanc com de politic,
de l'abulia dels jagants coberts de runa
i de l'algeps que dorm sense rajoles.
El poble que està en mi, diu que descansa
a l'ombra vertical de les palmeres.
Ses membres se desmayen com un lliri
difícil de renaixer a la lluita.
No trobe braços forts sense perjuris
ni cordes que relliguen la batalla.
Els muscles poderosos fan la sesta
mentres l'assut espera el bes de l'aigua.
A voltes entropcepe als quatre nuvols
que ignoren l'alegria de la pluja.
I el sol reviu el foc de la derrota
i riu mirant el blat que se mustia.
El poble que en mi creix s'escampa a l'aire
fent remolins de pols i fulles seques.
Pero es el poble meu que ha fet proposit
de recobrar les velles singladures
i sap que no hi ha roses sense espines...

XIV

La montanya es com un pit de donzella
turgent, desafiant, audaç, compacte.
Es el refugi mistic de l'abella
que busca del romer el dolç contacte.

La montanya nos dona el testimoni
d'un viure ple de pau i d'harmonia.
Es un tresor del nostre patrimoni
que ens ompli de remors la llum del dia.

I la montanya ens mostra l'armadura
de roques milenaries: centineles
que guarden sa titanica figura
dormida baix l'encant de les estrelles.

Sa veu sense estridencies nos demana
l'amor que se li nega quan s'ignora.
Es una veu antiga de campana
que entre la brisa riu i a voltes, plora.

Pero com he tastat la seua vida
i m'he nodrit el cor de son perfum,
conec la seua calma consentida
que creix quan el silenci es torna llum.

Conec la sanc que corre per ses venes
entre camins de vells enamorats,
i el seu etern amor sense cadenes
que em crida des dels cims escalonats.

Potser es la montanya que reposa
en un llit de tomellos junt als pins,
com una exuberant i dolça esposa
que plena de candors me riu per dins.

Me viu com viu el poble a l'alba pura
en sa solemnitat que desconeix.
Una consciencia ampla que perdura
i llunt de la mentira creix i creix.

Creix sa anhelada i magica silueta
blavosa i transparent dins de ma entranya.
I com un vers de musica secreta,
m'arriba la canço de la montanya.

XV

La nit se torna cor
o nota indescriptible d'harmonia.
Es l'aigua, el vidre, el goig,
l'inseparable amic junt a la riba
del port encès de carn;
del port obert de notes fent-se brisa.
Saint –Saëns, Beethoven, Liszt... –
les cordes tremolant en or d'espiga
i una profunda veu
que mou a l'espírit i es torna crida
de braços enllaçats.
units al gran silenci que regira
els altres pensaments, els que se queden
a punt de fer-se llum de cada dia.
La gràcia ho ompli tot.
El crit del violí, remou l'estima.
La nit s'obri de cors a l'aigua clara.
I el cel, es com un llac de pau amiga...

XVI

Una mar de misèries i d'ungles
m'arrapa el cor de vidre transparent.
Una mar de ninots o fantasmes,
vol ofegar-me el ser
o llançar-lo de tos a les roques
per sentir esclafir mon cervell.
No hi ha barques de pedra a la vista.
No hi ha veles al vent
ni revols de gavines morades
perseguint les escates del peix.
Es la mar que s'engul els dumenges
plens de brossa, d'arena, de gent;
plens d'obriers que no porten camisa;
que se moren de set
i no troben la font de la lluna
que entre núvols fa llum de paper.
En la plaja, ramats de pechines
se barallen en sec,
per un tros de sabata perduda
que protesta del joc sense veu.
Les famílies al sol, se socarren
oferint un paisatge dantesc.
El cavall de l'Agost, se desboca.
Un carranc indefens
busca l'aigua si arriba
caminant cap arrere en el temps.
I la mar de mimètiques ones
que s'engrunsa en monoton vaive,
riu del poble que els peus s'arremulla
ple de fam i progres.

XVII

¡Amor!... ¿Quin amor?
¿El teu? ¿El meu?
¿Aquell de les cadenes invisibles
que es torna font i calma nostra set?
¿El de l'ensomi pur i mansa pluja?
¿El de la flama encesa pel plaer?...
¡Tu saps que no! ¡Que tu eres rosa
o encara millor, cel de blau intens,
i fuges de la brisa sense crida;
del pas que es fa silenci massa vell!
Tu saps que yo fruixc
besant el teu desig, la teua veu,
la teua gracia plena i sempre nova,
l'aroma embriagant del teu ale.
Fruixc en la distancia de ta image
que em porta a colps d'amor el pensament
i arribe a fer-te espiga
que dins de mi germina... i creix i creix...
¡Descansa amor! ¡No vullgues fer anunci
d'allo que hui treballes en secret!
¡Que estan massa difícils les aurores
per mes que el cor ya tinga el sol ences!

XVIII

Potser es massa vell i poc li importen
les pedres que se troba en el cami.
Pensa lo que faria si tinguera
les dents que ahir va perdre entre els llançols
i tanca els ulls al temps que m'alça els muscles
pacient i resignat.
Recorda aquell taller olent a fusta,
a borumballes fresques, a llistons
que la regruixadora trau a mida
com un eixercit ben uniformat.
Recorda l'abonyada fiambrrera
que sols tenia un cul
de bledes miserables i arropides
o naps que s'oferien sempre grocs,
per aplacar la fam sense rebaixes
a carrec dels obrers.
Potser tambe recorda la Republica,
la guerra, la posguerra i els amics
que baix la terra varen plantar ossos
i mai no han rebrotat.
Els pensaments recorren la tendrea
d'un cos assaonat en bell conjunt.
Un cos de verge blanca de farina,
de calides passions,
de mossos anhelats i dolça gracia,
de tactes com la seda feta pell...
S'ha fet massa de nit. La groga lluna
pareix un glop de llet arredonit
que el mira com s'encull i se tremola,
perque te un fret potser d'eternitat.

I espera eixe dema d'oblits en serie;
eixe final segur
a on trobarà el misteri de l'eixida
vivint tota la mort.

XIX

Si vols te dire dos coses.
Dos coses que m'han creixcut
com els clavells i les roses
d'un jardí desconegut.

Una d'elles, es la vida.
La vida que em ve a portar
els camins d'una partida
que tenim tots per guanyar.

La vida que per herencia
sempre s'enceta en un plor.
La vida que es fa presencia
quan el dolor mou el cor.

L'atra es la mort que ens arriba
puntualment i segura.
Es l'eterna perspectiva
que acaba en la sepultura.

I ningú no pot triar
a voluntat les dos coses.
Que al naixer i al soterrar,
hi ha qui du clavells i roses.

Perque l'home està catiu
d'eixe misterios resort.
Puix tens algun mort que viu.
I hi ha qui viu com un mort.

XX

M'agradaria tindre un llit de roses
per a dormir en pau si es mor la vida.
M'agradaria tindre la veu alta
per mes que siga inutil lo que diga.
Segurament, me queden poques lletres
buscant la partitura
que les faça sonar en els diaris
com un retaule postum
de fondes llibertats en harmonia.
Es un desig que potser quede inedit;
perque tinc massa coses per escriure
i el temps veig que s'acaba.
Hi ha un portic amagat entre les fulles
d'un llibre de paper secant a trossos
que va absorbint els crits de ma existencia.
Hi ha sempre alguna cosa que em separa
del fals amic que em va palpant l'esquena,
quan yo tan sols procure
deixar-li el camí llis i sempre digne.
Ara lo que em preocupa
es acabar en pau la trayectoria
que em va marcar qui pot, en l'esperança
d'haver complit l'encarrec com un home.
I quan a crits el poble em diga idiota
despres d'haver perdut a glops la vida,
es hora ya de creure's tot un geni...
M'agradaria tindre el cor de ferro.
Pero al remat s'oxida
i acaba soterrat entre la brossa

o en una draperia
entre atifells antics coberts de runa.
Eixa es la gran resposta
que ignoren els cretins de la fanfarria.

XXI

Seguint la filosofica doctrina,
yo soc tambe la meua circumstancia.
No pot haver distancia:
el pa no pot fugir de la farina.

Es com la carn i l'ungla. Com les venes
vivint la circumstancia de la sanc.
Animiques cadenes
com l'aigua que en la pols se torna fanc.

De veres que en silenci me pregunte
quina es la circumstancia que em pertoca.
I sempre me remonte
a l'arbre que no viu si mor la soca.

Potser em considere massa lliure
de temps i de paraules matineres.
El meu cami es escriure
un fet circumstancial de primaveres.

No cal entremesclar-ho en atres coses
de forma permanent i rutinaria.
Els llavis seran roses
i crit al vent la pedra milenaria.

Tot es ben relatiu en esta vida.
El llibre, no pot fer-se sense fulles.
No es tanca la ferida
si no hi ha mans que enfilen les agulles.

I torne a dir: ¿Quina es la circumstancia
que per al meu pervindre tinc disposta?
segur que ma constancia
troba al remat la llum de la resposta.

Per tant, la filosofica doctrina,
es un enigma etern que a tots s'entrega.
Si el pa no te farina,
sera la gran mentira que ens ofega...

XXII

Encara tinc un nuc en les costelles
i un trenc d'alba en les mans que no em recorda.
Encara tinc la llengua feta un prisma
com un respir a trepa o geometric.
¡La fam! ¡La fam del tragic interludi
que em brolla baix un arbre de veus baixes!
¡La fam que em desintegra l'esperança
sense trobar quixals o encara lliris!
¡Ah corbes del camí! ¿Quina es la dreta
dels nius o de les terres sense mossos?
¡Oh causes del genoll a l'aire lliure!
¿Quin solc està parlant de les distancies?
Deixeu-me obrir un pa sense preguntes
per a embotir la sanc de la tempesta
i tot sera possible o perentori
a vora de la seda entre els canyços.
¡Podran eixir-me fills en la paraula
que escampen mal raïm fins el repudi!
¡Podran tallar la corda de les pedres
que em crida cada nit a les reformes!
Pero quan es separen les cornises
dels homens abocats a la mordaça;
quan vaja unit el temps a ran les cuixes
del qui patix ensomis per l'esquerra,
potser vinga la pau cantant en brossa
cent himnes de llorer mirant el vidre.
Potser tinga un desig a tota plana
dispost a retornar lloses i fires.
Per aixó dic al vespre fart de muscles
i de torçuts batalla a l'intemperie
en una veu de palla massa jove:

¡Ara es el gran moment dels latifundis
per a sembrar estils de bon message!
¡Ara que tot es facil si es despulla,
caldra prendre el partit dels grocs a penes!
Així, quan tot revinga d'hores mortes
i torne a ser el crit un nuc de fusta,
potser tindrem al llimit onze taules
enceses de raons i peus invictes...

XXIII

La nit s'ha fet mes dura i mes espessa
que el fanc d'aquella bassa
ofert per al futur de les rajoles.
La nit, es com un llop cobert de penes
que va per la montanya de la vida
rascant-se i udolant entre les penyes.
No hi ha cresols reumaticos que destrien
les ombres dels amants
tombats sobre la palla desvalguda
que aguanta la frenetica refrega.
Es l' hora dels cavalls que se remouen
guanyant el groc estable de la vida.
Hora de crits histerics
potser velant els ciris d'un cadaver
que te blaves les ungles.
Al desllunat tremola
la llum entre gemecs d'una finestra.
Una conversa blanca de familia
seguix sense parar i son les quatre.
Per fi la nit apunta
el plor recent parit d'un infant pobre...
L'amor, la mort, la vida, la carrera
d'un mon que vol cremar les diferencies,
confia en que la llum tot ho domine
i encenga les imatges
d'un temple a on les columnes siguen homens.
Pero la nit ofega
el timit resplandor de les excuses
i es fa dura i dificil
per a la pau del ser i l'esperanca.

XXIV

Blanca paraula de calç
que aguaites enmig del poble
com el crit adelerat
de les campanes o els homens.

Blanca paraula de llet
naixcuda al pit de la mare
que alimentes la vertent
del futur inqüestionable.

Paraula humida de llum
que arribes com un idili
de terra i carn en el just
moment de fer-te principi.

Germina, creix, qualla el blanc
gesmil en el cor de l'home.
¡Fes-te crit adelerat
d'un esperit i d'un poble!

XXV

Hi ha qui posa ben alta la burguera
per vore llibertats fetes a mida.
Frustrats i fracassats de la paraula
que neguen justament lo que prediquen.
¡La meua llibertat! ¡Tan sols la meua
es la que val i no la del contrari!,
dira qui busca un mos que mai aplega.
La llibertat d'alguns es la que insulta;
la que vol la rao mes que a la força;
la que embruta de negre les fronteres
tan lliurement com l'aire que es respira,
i la que es val d'eixir en els diaris
sabent que no te lloc el que retruca.
Eixa es la llibertat que hui progressa
pensant que tots estem en Disneylandia.
Profetes que ensomien en països
a on hi ha una repressio quasi salvage.
Eixa es la llibertat que alguns defenen
per fer callar al poble que els acusa.
¡Ya podeu posar altes les burgueres
per a que tot el mon veja de sobra
quina es la llibertat que preconisen!
¡La d'ells que ho nega tot i ho manipula!
¡La dels fantasmes vius que no pregunten,
perque saben el crit de la resposta!
Son aguiles que escampen son imperi
per tot el mon si això fora possible.
Pero son vol, no passa d'anecdotic.
Els homens que no deixen de ser lliures,
potser estan cavant la seua fossa.

I un dia en llibertat, ben dessecades,
les voreu presidir algun cassino
com una cinegetica burguera...

XXVI

Els traïdors son plantes verinoses
que porten dins la mort encara vives.
Son llagues canceroses
que van sembrant el mal si estan actives.

Els traïdors que cobren de paraula,
son fills de la mentira que mantenen.
Son mestres de la faula
que nega veritats i la defenen.

Els traïdors, moderns germans de Judes,
reneguen fins de qui els donà la vida.
Son massa conegudes
les trampes que te fan en la partida.

Son enemics del poble que controlen
quan marquen el poder en la baralla.
Son els que tot ho volen
si veuen que el contrari paga i calla.

Pero quan l'adversari se desperta
i sap que els traïdors van de patrulla,
entona un crit d'alerta
i al temps de descobrir-los, me'ls despulla.

Els lleva la postiça caraceta
que es simbol permanent de la mentira,
i mostra l'etiqueta
dels fills rebordonits que han fet la fira...

El temps demostrarà la trayectoria
dels traïdors que sense por esclafa.
Que el poble te memoria
i no pot perdonar a qui l'estafa.

XXVII

Soc com un nuvol que reventa de pluja;
com un broll d'aigua inútil que s'escapa
per la boca desdentada del desaigüe.
Soc com un grapat de brea
arrancada per l'aigua
d'una teulada antiga
que porta machembrats taulons de fusta.
Soc com un crit dins del silenci;
com la cendra que besa la calor de la brasa;
com un oasis perdut en el desert dels homens.
Soc un animal tan blanc
que em podria convertir en muralles de neu
o en un monto finíssim d'alabastre.
Soc com un peix ignorat que se mor
entre el cristal i l'or de la peixera.
Soc una mina profunda
que guarda son tresor de paraules no dites
o la blavenca brisa de la mar
que se filtra per l'alcova
per vore el cos nuet d'una donzella.
Soc un port sense barques de passio,
sense veles enigmàtiques que s'unflen
al pas de maquiaveliques ondines.
Soc un gra de forment
que picoteja el pardalet desesperat
encara entre excrements de nobles burros.
Potser siga un barco a la deriva
o un paperot que sura sobre l'aigua.
Soc part d'un món que controla
la gran epidèmia creixent de les guerres
i el gran genocidi dels fills que no naixen.

Soc un zero a l'esquerra dels últims
o un cant ignorat de maitines.
Soc el que vullc ser i no recorde
per qué em varen parir i si es de veres
que soc el que vullc ser sense rebaixes...

XXVIII

Gavina de blanques plomes
fetes de sucre i de sal:
¿A on estan les altes veles
que no trobe el seu regal?

¿A on estan les blaves ones
que banyen mon cos resecat?
¿A on les idees en calma
que encara no les conec?

Tu eres lliure i marinera
plena de llum i de sol.
Tu eres l'esmolada quilla
que talla l'aigua en un vol.

Tu vius senyora de l'aire
planejant sobre la gent
i fas ton niu en les roques
plenes de mar i de vent.

¿Acosta't entre silencis
a la meua plaja en blanc!
¿Dona'm ales per a viure
llunt de la terra i el fanc!

Gavina de viva estela
que no perts el teu camí:
No deixes que el mar m'ofegue
sense saber mon destí.

Para't en la meua barca
que se pert al navegar
i sigues el far que em guie
al port que no se trobar.

I si veus que el sol m'encega
i no conec a ningú,
¿dona'm les ales, gavina,
que volare igual que tu!

XXIX

Ningu sap el secret de les coses
en qué consistix.
En tot hi ha un misteri que mai se desvela
i viu eternament desconegut,
pero que es anima i essència del poema.
Potser el vol de blaves palometes
que acaben germanes d'un cel ple de llum.
Potser el cant d'un rossinyol enamorat
o la fulla morta que cruix
en sentir el peu que l'esclafa i soterra.
Potser el perfum d'una alcova
que permaneceix deserta sense culpa
o la senda que s'obri en la montanya
marcant el mínim pas de les formigues.
Potser l'eco dolcíssim d'una veu
que no coneix el foc de la resposta
o el crit d'una partera que es fa anunci
d'un nou camí de vida.
Potser el vell rellonge que no para
i conta cada dia una tragedia
o el set en la pissarra de l'escola
que ningu sap si apunta
als sabis que en la Grècia perseguien
invents en democràcia.
Potser les ones que s'espenten
per a besar la platja fent alhora
parentesis tancant la lletra fluixa
d'un ignorat poeta que no arriba...

Ningu sap el secret de l'esperança
que viu en la memòria
i es anima i essència del poema
per més que en la veu íntima s'oculte.

XXX

Tinc les mans
dins la terra
com l'arrel
de la carn.

Tinc les mans
sempre obertes
de cançons
i de sanc.

Les mans,
les mans del poble
plenes de calls.
Les mans,
les mans que volen
la llibertat.

Tinc les mans
plenes d'aigua
que s'esmuny
com la pau.

Tinc les mans
sense estima.
Com un mort
tinc les mans

Les mans que ignoren
els desenganys.
Les mans que volen
la llibertat.

Les mans...

XXXI

M'estic buscant per dins i no me trobe.
¿Sera que no existixc?

No trobe els sentiments ni les idees
ni els passions que l'anima recull.
Sols veig la meua corfa tan humana,
tan buida de raons.

Es com un gran desert a on no germina
la magica llavor que mor de set.

Fumeja la calç viva sense pluja
pensant emblanquinar
la sordida estructura del meu mole
que fa un model de brossa repetit.

¿Sera que no tinc res per dins i espere
trobar allo que oblide per costum?

¿Sera que he renunciat a la paraula
i he fet del meu silenci tot un mon?

Els jovers me desprecien, me ferixen
pensant que pot morir qui me soste.
Creuen que tinc per dins una fortuna
que volen heretar.

I yo me ric davant del classic rogle
a on hi ha mil campanetes fent-se crit
que toquen quan la festa
demana el seu cantar reconegut.

I em ric, porque es inutil l'esperança
dels qui confien traure el millor mos
d'un fruit que tot es corfa com de llima
i dins està tot sec.

XXXII

Si un dia trobe el quit de la pregunta
concreta que em formule fa molts anys,
sera que era terrible el meu ensomi
en vore que existixc
encara que per dins no tinga idees...

El meu sentir, no importa.
El meu constant afany
d'omplir papers a crits, a ramalades
de goig o de dolor o de doctrines
honestament vestides d'aire just,
no importa ni interessa.
Yo soc un gra d'arena sense nom.
Soc un grapat de pols elemental
que es chafa tots els dies pel cami
del mon que desconeix les criatures.
Soc com un tros de gel
que es va liquant al sol de la mudança.
O com un brot dificil
que intenta sobreviure entre les roques.
Pero això si, soc yo.
Un yo discret, menut, indeformable.
Un yo que deu tornar-se'n a la terra
i que potser dema,
tan sols sera una vella creu de fusta
perduda en el recort de les espigues.
De veres, no m'importa
ser brasa del meu poble entre la cendra.

XXXIII

El camí que va a la font,
conta els passos de la gent.
Es un camí que el descans
potser l'ha fet massa vell
per a negar als fadrins
l'aigua calida del bes.
El camí que va a la font
tantes històries coneix,
que pot escriure un volum
recollint inèdits fets.
Ell quan s'acosta la nit
i ni el silenci se veu,
serpeja buscant la llum
i les paraules del temps.
El camí que va a la font
es un camí matiner
que desperta als teuladins
quan el sol daurat s'encen.
La brossa que al seu costat
el fa acollidor i fresc,
li canta cançons d'amor
que van a cavall del vent.
El camí que va a la font,
mes que senda, es un passeig
ple de remors detingudes
i quadrilles de chiquets.
Sembra perfums de gesmil,
de roses i de clavells,
que respiren els amants
i els canters coneixen be.

El camí que va a la font,
potser per tant que el conec,
ple de calma i d'aire pur,
me viu en el pensament...

XXXIV

Son moltes les batalles que no es veuen
pero s'estan lliurant
en els vells intestins del nostre mon.
Una aurora de foc crema les plantes
per saber si el desert
pot conservar vestigis de la vida
despres de tanta mort
que han oferit al deu de les batalles.
Despres, el pobre que ha vençut,
sols goja del poder sobre les pedres.
Pedres que porten signes de l'ahir
i son el simbol clar de la derrota.
Pedres de milenaries catedrals
que s'han precipitat com una pluja
sobre els pastors fidels
ahora que entonaven lletanies
per una pau que presidia el dol.
I el vencedor parlava
damunt d'un cavall vert i malaltus
a multitud de pedres
que no tenien cera en els oïts
per a escoltar el crit de la victoria.
Es el mes horrible cant
que es clava en nostra carn i continúa
teixint noves corones de llorer
per adornar el front dels llops insignes.
Es el poder dispost
a dirigir batalles i batalles
per tal de repoblar les sepultures
o que no quede pedra sobre pedra.

I quan torna la nit
matant el baix instint del vencedor,
creix l'herba en so de pau
com un desig que parla del futur...

XXXV

A tu et dire
amic de profecies i esperances,
de cor a cor
allo que em fa sentir un gust de mare.

Tu saps com naix
la sanc inagotable de l'idea.
Tu saps com duc
la fam del pa senzill en cada lletra.

Pero tinc por
d'anar llançant cançons a l'aire lliure
quan s'ha perdut
la causa de l'amor i de les collites...

Si ve el dema
i m'han desfet les supliques a posta,
a colps o a crits,
dire les veritats que algu no plora...

XXXVI

L'inocencia del foc el fa terrible.
Som llenya i vent que fa creixer les flames
i arrasa les montanyes de l'amor
de forma violenta.
La violencia es veloç com un rellamp ocult
que encega la passio retrospectiva
dels infinits amants.
Pero el foc es inocent. La seua força
es la que dona vida a les calderes
a on couen el milacre de la fruita.
Inesperadament comença a ardir
un pensament que creix sense paraules
i sempre porta
un endolcit paisage de colmenes.
Es l'hora del foc magic que rebuja
la flama violenta de l'incendi.
L'hora del foc mes intim
que escampa la tebiea de la calma
oberta en el silenci de l'alcova.
La resplandor dels mossos que es fruix
quallant la nit d'estreles
que aguaiten tremolant des del principi.
I quan el foc s'apaga
i pert calor el bes de la mirada,
reposen els desijos com els muscals
que queden desllanguits baix de la cendra.
El foc es inocent. Pero es terrible
la ma de l'incendiari que el provoca
i acaba destruint eixa montanya
d'amor que se despulla...

XXXVII

Milers de falsos idols
igual que negres serps repten per terra
fent remolins de pols entre les roses.
Idols falsos que amaguen robes blanques
i construeixen temples de cultura
per a embaucar als pobres que no lligen.
¿Quin heroe se llança a les trincheres
per a encetar batalles contra els idols
que sempre conseguixen la victoria?
¿Qui du l'estral que talle
tanta raïl profunda
que viu en l'home credul i el domina?
¿Qui li obrirà la carn moderna i roja
per traure-li les critiques del ventre?
Els homens no han sabut mai lliberar-se
dels idols que pregonen la fortuna.
Les serps malignes
atrauen a l'abisme dels proposits
a qui se creu sobrat d'intel·ligencia.
¡Difícil es el viure junt als idols
i encara més difícil tindre agalles
i anar en contra d'ells a força d'ungles!
La por al sacrifici
posa les llibertats baix una llosa
que tanca la doctrina verdadera.
¡Derroca els monuments dels falsos idols
per més que entre la pols se desganyiten
chillant com les mandragores
letals de les llegendes!

XXXVIII

Hui no se si pensar en la vida
o pensar en la mort.
Es la vida com una partida
que te guanya la sort.

Els que viuen, a Deu donen gracies
animats per la fe.
Accepten el colp de les desgracies
sense dir-se per qué.

Pero viuen, que al fi es lo que importa,
amerant-se de llum.
L'esperança futura els conforta
com al vent el perfum.

I es sentir en la sanc l'alegria
del capoll fent-se flor.
Recobrar la perfecta harmonia
dels batecs en el cor.

Mes la mort que per dins nos espera,
te el trayecte marcat.
Ella naix quan la nit s'apodera
de l'ancia o de l'albat.

Apareix al final d'eixe port
que senyala el destí
i no se si es alhora la mort
qui nos talla el camí.

El camí de la vida que ignora
a on se queda suspes
o quin cant de silencis du l'hora
en que arriba el no res.

XXXVIX

Quatrecent millons de punches
se me claven en la pell
com un desesperat eixam d'avespes
que tenen afilats els agullons.
Avespes o paraules que revolen
buscant el meu cervell
per vore de buidar-lo cada dia
deixant-lo sense idees que pastar.
I note que penetren tan profundes
com el martell neumatic del miner,
per fer-se en l'or guardat en eixa gerra
que porte sobre els muscles descansant.
Estic tan aveat a les punchades
d'avespes o paraules com l'acer,
que em causen un efecte de granotes
cantant eternament a vora riu.
Encara no han pogut traure-li punta
al joc que han preparat.
Ni avespes ni paraules ni barrines,
podran buidar d'idees mon cervell,
perque tinc una mina massa fonda
a prova d'agullons
i tinc una cuiraca de principis
que em lliura dels atacs en el paper.
Vorem qui resistix mes en la lluita.
Que si la fe no es prou,
yo tambe tinc avespes o paraules
per a respondre en l'acte a l'invasor.
No espereu que em resigne
a despullar d'idees mon cervell.

XL

Les mentires del poder
fan sonar a crits les veritats
fins que ya no s'ou cosa distinta.
El poder sap forjar les cadenes
que atrapen palometes infantils.
El poder talla el reso de les paraules
que van aletejant contra la llum
i trenca llibertats que son de ferro
i tomba les columnes milenaries
i desintegra el fort
que ha resistit atacs des de fa sigles.
El poder alça una antorcha
per cremar oronetes en silenci
i obliga al fum a escriure
llibertat en el cel de l'ignorancia.
El poder
retalla figuretes de paper en l'escola;
homens que la tisora contorneja
sense deixar un lloc per als testiculs.
El poder, desfulla els arbres del meu poble
i encara els tira al coll per no fer ombra.
El poder sembra flors en les ferides
i de la mort dels jovers, se disculpa.
El poder deixa als fardachos que descansan
enmig del cataclisme de les bombes.
Els homens del poder son insensibles
al plor de criatures sense mare.
I apunten a la lluna
com un eixercit mistic d'astronautes
que busca mes poder fora de terra ...

Quan tornen plens de lleis i de medalles,
ya pots eixir del mon si et queda vida.

XLI

Aquell dia em digueren que havies mort. No importa quin vent et llançà a terra. Havies mort un dia ple de calors amargues: el quatre de setembre. Yo estava fent la “mili”. La carta de mos pares em va dur la noticia plena de lletres tortes que a mi em varen pareixer les creus del cementeri. Erem els dos amics. De la mateixa quinta. Pero tu estaves mort com un algeps que es banya i sense mes, s'agrana. Vares passar la guerra plena de fams i panic per culpa de les bombes. El teu pit se va rompre com un paper d'estrassa que te poca costella. Tossies prou seguit en una tos ben fonda de pou o de caverna. Estaves fent-te un home; pero tot groc de lluna. Despres, vingue la pau. ¡La pau! ¡A bones hores! La pau de Porta Coeli plena de veus malaltes; plena de sanc podrida i d'algunes visites. Yo no et volia vore. Tan prim, tan alt, tan debil i encara tot pensant si Carme se'n preocupa. Alli entre pins i el blanc silenci de les monges deixares molt de temps i un eco de paraules o maldiccions o ensomis de caricies. Alli anava creixent la teu nit mes fosca, mes negra de camins, mes ampla i absoluta. Et vares cansar molt. Cansar com un atleta que no ha fet bona marca i pert a colps la vida. Per fi, digueres prou. Estaves fart de “neumo” i de radiografies i de sentir als ossos la veu de la derrota i el fret de la pantalla. Tornares cap a casa en eixe amarc silenci que dona la certea del mal que no te cura.

I eixiem junts encara darrere de les chiques. Pero tu t'engolies la set d'amar en força, perque et senties pobre de membres i de llaços. Yo se que ple de rabia mataves els desijos de tindre un mos al llavi en gust de fruita jove; que anaves consumint-te al bull de la sentencia cruel, irrevocable del teu marcat crepuscul; que el teu cap era un cumul de crits i de besades i de carnals escenes pel somi repetides. Els teus vint anys de cendra semblaven una llosa que va esclafant el limit postiç de l'esperança. I yo et sentia caure per dins com una fulla de l'arbre de la vida que la fredor arranca, i en notes de milacre, trenava un prec d'estima potser en l'esperança d'obrir-te alguna porta. Despres, tu no aguaitares. Quedà el teu nom inedit a l'hora de les llistes i les “imaginaries”, perque la teua ficha posava en roig: “inutil”... I un dia em van escriure que havies mort. La llima del teu cos com de cera, va perdre gota a gota el suc de les entranyes i es va colgar en terra a penes sense queixa ni cap nota al diari. I es ara que em pregunte si val la pena escriure portant l'eco tristissim d'aquella mort tan jove. El temps, tanca ferides i emboira les presencies. Pero al recort, no es facil que el maten i el soterren quan s'ha vixcut a l'hora de moure la collita... No se si quan yo tinga vint anys de sepultura, vindra un amic poeta a dir-vos que em recorda. Potser com no soc jove, no inspire tanta llastima i em sembraran silencis que diuen mes que els versos...

XLII

L'eternitat de les paraules
no queda assegurada en els papers.
Les paraules transporten l'anima per l'eter
i giren per l'espai sense morir.
Als llibres, carcelers de les paraules,
els destrueix el foc. I de la cendra
no es pot recuperar cap de discurs
en vore que entre els dits se torna pols.
Pero un fum de paraules queden vives
encara que els papers no les detecten.
Son com estreles
que llunt de nostre mon,
seguixen contemplant-lo en la distancia.
Son fidels a l'espai que les acull
contentes de no tindre força d'eco.
I van vagant intrepides pels nuvols
que ignoren les lliçons del seu idioma.
¡Ah, si yo tinguera sense escriure
un minim de paraules que no trobe!
¿Sera que no existixen? ¿Que me falta
tindre el saber de grans enciclopedies?
Potser les que yo dic, per repetides,
no es facen mai eternes.
Deixeu-me reverent que m'agenolle
davant l'altar que he fet a la paraula
i entone apesarat el "mea culpa"
per tant com he pecat des del silenci.
Des d'ara faig proposit
de no escandalisar. Per aixó calle.

XLIII

Cada colp de vent a la finestra,
es com una garba de paraules
que em vol trencar la calma detinguda.
Es com un enemic de llengua groga
dispost a penetrar en la senzilla
rao que cada dia m'alimenta.
I es de nit quan m'ataca
pensant que estic dormint cara a la lluna.
Es de nit, quan les ombres
resulten mes espesses i dificils,
que intenta fer-se rata albellonera
creent que no te reixa el meu desaigüe.
I busca excuses
per a llançar obscures maniobres
contra la llum que naix de la finestra
negant la seua força de mentires.
Ni les serps poden entrar dins de ma casa.
Els arbres de repent, s'omplin de fulles
que porten lletres noves
per a cantar futurs de primavera.
Els colps de vent amainen.
Descansen les paraules enemigues
ahora que la pluja
cau sobre el foc i marca sa derrota.
Els lladres que en el centre proliferen,
acaben per furtar-se les entranyes
entre ells sabent que el poble es una llima
que no te suc per massa escorreguda.

XLIV

No obstant, alla a on la fe es com una roca,
els colps de vent en la finestra
no poden estranyar desesperança
per mes que les parets siguen de vidre...

Estic cansat de vore un camp d'esquenes
dispostes a l'assot de son fracàs.
Cansat de vore muscles poderosos
que no carreguen causes sense dol.
Son jovers de la por pel sacrifici;
cadavers que es passen pel carrer
deixant rastres de mosques i formigues
i un halit putrefacte de cançons.
La lluna pinta en vert tanta despulla
que repta pels cantons com una serp.
Hi ha calides remors de tendres rames
que sols coneixen fruits encarransits
o un mon clavat en taches per les obres
que no cobrixen aigües ni ho faran.
Un crit fantasmagoric de finestres
que mostren l'esquelet entre dos llums,
s'escampa junt als ventres de rajola
oberts com les magranes en l'estiu.
Era un paisatge inutil d'esperança;
un dol que rosegava el sentiment.
Era eixe poble meu quallat de nuvols
que no volia fer naixer el sol.
I yo, cansat de fermes tentatives;
de morts que estan vivint per la mitat,
sols pense que se crema massa llenya
i en conte d'energies, dona fum.
Potser es que he tingut un mal ensomi
i pel massa cansat, he estat dormint.
Caldrà esperar la veu que està desperta
i em diu els pensaments de veritat.

XLV

Estava passejant pel zoològic
i em vaig parar davant d'una gran gabia.
Tancat com un carranc arqueològic
un mico se rascava el cap en rabia.

Tenia un llapis nou dalt de l'orella
que a voltes dedicava a l'escriptura.
Era quan escrivia, com la rella
que fa solcs en el camp de la cultura.

Vol dir, que fabricava cada dia
artícles que la premsa publicava.
I no cal dir la gràcia que tenia
per a fer caure als micos fins la bava.

Diuen que era un filòleg dels fenòmens
que els llibres de l'història desenredra.
Volia que acceptaren tots els homes
els seus descobriments escrits en pedra.

I per a demostrar que no tributa
ningun honor als àngels de cornisa,
anava receptant-los la cicuta
que feu a molts morir, però de risa.

Era un brofec modern de la paraula.
Un sabi malforjat que duya closses.
Era un pelut que anava fent el maula
i descobrint cadàvers baix les lloses.

Però tenia amics de via estreta
que l'anaven seguint punt per agulla.
I era la seua ciència tan secreta,
que mai no estava escrita en cap de fulla.

Lo cert és que en conèixer al tal simi
i el seu lluent "curriculum" de farsa,
vaig caure en que es tractava d'un eximi
porrito que actuava de comparsa.

Me'n vaig anar corrent del zoològic
buscant en veritat la bona lletra.
Que hui tens algun mico filològic
clavant el cap en terra ¡i no penetra!

XLVI

M'ataquen per totes bandes
llops de paper, serps verinoses,
buitres que s'alimenten de carronya.
M'acossen les panteres
que no poden dormir pensant en l'alba.
El vent arranca fulles dels meus arbres
com un cavall rabios que se desboca.
Un vent enterbolit que mou la pluja
d'articuls esmolats, de lletres brutes,
d'epistoles en groc condenatories.
Curriques d'aspres gossos perseguixen
els meus escrits en carn de cada dia.
Estatues de monstres sense cara
m'acusen de no tindre prou defenses.
Saben que no disponc de cap refugi;
que vaig senzillament en espardenyes
i duc el tors a l'aire.
Estan volent que calle, que m'ofegue
en una bassa plena de paraules.
Pero no em donen por tantes injurïes;
tan insultants rugits i a totes hores.
Els Judes no descansen
quan porten en el cor trenta monedes
que no poden pagar la seua culpa.
I a pesar del cinisme
que vol dissimular la violència,
les garres ya no poden
fer que tremole l'anim
del poble que alça pits per a la lluita
Ara tan sols confie
en tot aquell que mai no desespera...

XLVII

¡Si yo tinguera el geni del poeta
que fa moure a la massa!
¡Si yo fora com l'aigua que germina
el gra que fa collites i no es cansa!
Pero ni soc espiga ni tinc força
per a portar als muscles la paraula
que en terra se sepulte
i done fruits o fills de nova planta.
Me queda sols la veu que no te credit
per no sentir-se amiga de la farsa
que estan representant els cucs malignes
al temps que bufa el vent de tramontana.
Sols em queda una estrofa
que no se si escriure per massa clara
i em queda sempre el dubte
de ser lo que vullc ser i me treballa.
Encara estic pensant si val la pena
tornar a obrir la causa
que m'ha furtat molts anys i m'ha fet viure
esclau d'un sentiment que mai s'acaba.
Yo que he trenat la corda
que unia pensaments de nota blanca,
ara estic abocat a nits obscures
que no saben de flors ni llums a l'alba.
¿Sera que no soc hui el mateix que sembra
la terra de camins a l'esperança?
¿Sera que ya me queda poca vida
i estic perdent la calma?...

XLVIII

Els anys son una llosa
que pesa i que m'esclafa
com a un tarroç inútil
cansat de no fer cosa que li valga.
Potser arribe el fi d'esta novela
i tot siga un invent... ¡o una desgracia!

Deixeu senzillament que no em declare
amic dels mes ineditis adulteris.
Deixeu que identifique cementeris
buscant la sepultura que m'ampare.

Deixeu que torne al ventre de ma mare
sentint de l'existencia els seus misteris
i acabe coneixent absurts criteris
disposts a denunciar-me si m'esvare.

Se massa que tinc molt de poca cosa;
que no se conrear gesmil ni rosa
per mes que tinc llavor en bona mida.

Deixeu que pose lletres a remulla
i escriga rectament l'ultima fulla
del llibre que no he fet en esta vida.

XLIX

En alguna part del ser hi ha una paraula
que te un significat desconegut.
En alguna part del mon un chiquet plora,
perque no sap el gust que fa la llet.
En alguna part arriba
la mort que no constava en el programa
dels homens poderosos plens d'orgull.
Tot passa, perque tot estava escrit
com solen dir els moros
amics del fatalisme per sistema.
En alguna part hi ha un gall
que canta veritats per a l'estudi
dels pentinats cientifics.
Hi ha un vell que no te força
per a portar als muscles primaveres
ni temps per a plantar-se al pit medalles.
Hi ha un jove despullat en un concurs
mostrant muscals de pedra consentida
i espera que li posen
en un diploma "mister univers".
En alguna part hi ha galtes
ferides per la lluna
que solta mossos intims per la nit
encara que la sanc mate la boira.
I en alguna part, la fe,
encen els quatre ciris d'esperança
que no pot apagar qui el cel refusa...
¡Qué facil es escriure
de que en alguna part no queden homens!

L

L'orage no es benigne i son les dotze
d'un dia qualsevol.
Un dia que te dents i no mossega
per por a retrobar la tendra carn.
La carn dels innocents que perseguixen
un raig de llum que mai han conegut.
La carn que no te nom ni sap de robes;
pero que està esperant
una eclosio de nova epifania
que deixarà la nit sense poders.
No obstant, hui tens modernes segadores
que tallen les espigues de la carn
a penes brota l'ull.
Estan assessinant una collita
abans de que el desig qualle en forment
i el bes de la farina se transforme
en pa per a la fam.
¿Qui son els responsables d'esta lluita
a on sempre cau el debil sense un crit?
El maternal instint no està de moda.
L'amor s'està perdent
en un bosc d'apetits inconfessables
que amaga el pedestal de la luxuria.
Tot s'ha falsificat per no dur vida.
La solidaritat, no es d'este mon.
I l'home que en la carn ha fet la sembra,
destrossa la collita abans de naixer
negant la llum a l'arbre i a la fruita...

LI

M'han furtat l'alegria per dins
els declarats amics de l'influencia.
M'han tallat els camins,
els que han sembrat de clots i d'adoquins
el pas del que tenia referencia.

El crit de llibertat
tambe me l'han furtat
els mestres del bolic i del sambori,
que neguen la vigencia d'un passat
a canvi d'un present fet al desori.

I m'han furtat el dret a la consulta,
el goig de l'esperit,
el cant de la paraula dolça i culta...
La risa de les hienes, mata el crit
al temps que me'l sepulta.

Fantasmes apegats a les pessetes
treballen el bancal de les entranyes.
Son practiques secretes
de ments esquizofreniques i estretes
dispostes a fer llances de les canyes.

Patrulles de fanatics professors
li reten grans honors
al lladre i al perdut.
No prima la virtut
quan pesen mes els carrecs i els favors.

Pero lo que ningu me pot furta,
es l'ansia de guanyar-los la partida.
Ningu em podra arrancar
l'amor per esta terra que es ma vida
i em diu que no me canse de lluitar.

LII

Els que han venut el ser per inconsciència,
seguen el camp prolífic de sos pares.
Son simples animals que sols responen
al depravat instint de trencar margens.
Engendres inhumans que sols fruixen
minant els fonaments inalterables
d'un poble doblegat per l'injustícia;
d'un poble que coneix les seues armes,
pero que no contesta ni desterra
el mal de tan funestes alimanyes.
Es com un estaferm que aguanta estoic
els colps de les patrulles mercenaries
amigues del poder fet al repudi
de tantes veritats i nobles causes.
La plaga dels hipocrites practica
un ritual d'estranyes observancies,
com un "budú" que atrofia les idees
dels sabis posseits per ciencies falses.
Reviuen els caimans de la discordia
despres d'un llarc hivern entre les malves.
Somouen les simboliques columnes
del portic ancestral que els colps aguanten
de corques en la pedra, de barrines,
de nous depredadors que no descansen.
I el que ha venut el ser cremant l'herencia
que els pares en silenci li deixaren,
acaba soterrat en terra impropia
igual que un delinqüent indesijable...
Potser el dit del poble es el que acusa
als qui s'han declarat amics dels lladres.

LIII

La farsa es un gamell que no te gepa;
un feix de caracets canviables
que riuen, ploren, parlen o fan por.
La farsa diu les coses repetides
igual que un papagall
que mai no les enten ni li preocupa.
La farsa te quarantamil facetes
que saben adoptar els grans politics
al temps d'interpretar l'alta comedia.
Es un sistema antic que els grecs sabien
montar perfectament en l'escenari
per encantar al public
fent obres d'Aristofanes o Sofocles.
Hui colles de farsants en escaleta,
van regalant els llibres
que mostren les comedies malforjades
per quatre autors de bufa.
Sequaços de ferrers presuntuosos
que intenten colocar-nos la recepta
a base d'intensiva propaganda.
La farsa, viu constant de la mentira;
del fet imaginat que se disfrassa
per conseguir efectes com de nuvols,
quan el cel està ras i el sol conforta.
¡Hi ha molts farandulers en nostra terra!
Pallassos que fan riure
pegant bacs per la pista en democracia
al so d'una charanga indecorosa
que tos sabem qui paga...
La farsa, ¡quin invent de la cultura
per a enganyar al poble que no pensa!

LIV

Estic fart de promeses incertes,
de martells sense manec i de cordes despertes.

Estic fart d'entrebancs i de brosses,
de teatres ineditos i d'impudiques roses.

Estic fart de cavalls sense brida,
de polítics inútils i de sanc reprimida.

Estic fart de grotesques figures,
d'impossibles milacres i donzelles madures

Estic fart d'insensibles paraules,
d'insaciabls carteres i d'insolits retaules.

I estic fart de no tindre vigència,
d'engolir-me les lletres que rebuja la ciència.

Fart dels signes, dels rumbos, dels homens,
de les farses que ajuden als didactes fenomens.

Ya no puc soportar la mentira,
el fum de les converses, la fam que no respira.

M'han deixat sense veu els que jugen,
els acolits sectaris, els fantasmes que puguen.

Pero yo tinc presents als que cauen,
als que abraça la terra, als que mai no retrauen.

I estic fart de l'hipocrita intrepid,
del que ofega les notes fent-li honor a l'estrepit.

I estic fart, fart de tanta faloria
que treballa el poema repetit de memoria...

I estic fart de la pau extinguida
i fart de ser en carn un tros de vida...

LV

Els alacrans que no han mort,
pretenen injectar-nos son veri.
S'amaguen baix les pedres de la llei
per mes que es deixen fora l'agullo.
Tenen el seu obscur amagatall
entre les fulles noves dels volums
que editen els mecenes del convit.
Caminen per la nit si no hi ha creus
i està dormint el poble que no vol.
Els pares han fet junta descansant
encara que no tenen massa llum.
L'herba creix en els braços dels fadrins
que estan palpant el sexe del progres.
El joc de la baralla està dispost
per a que guanye sempre un alacra.
La trampa es tan perfecta, que l'insult
pareix una lloança per al viu.
Ningu pot descobrir-los per la pell
que es muda si fa falta de color.
La boira es companyera de son pas
que no admet la veu publica de l'ull
ni vol saber d'aquell que fila prim
per traure a llum la trama de l'invent.
Potser els alacrans son lo que son.
perque ningun valent els chafa el cap
colgant-los baix la terra que ha sabut
la força criminal de son veri...
I lliure d'alacrans el poble meu,
viura sense tragedies ni temors.

LVI

La llengua, que es la sanc de l'esperit
segons va dir aquell que no recorde,
te hui molts enemics dins de sa casa
que intenten destroçar-la per l'esquerra.
Son rates o científics d'ala curta
que volen abocar-la al suïcidi
a canvi d'unes quantes cerimonies.
Son deficients mentals, fem de les quadres
que emporca les raons de l'Academia.
Des del poder, abonen un producte
que escampa son veri, com l'herbicida
arrasa els camps de lletres sense brossa.
Fanatics d'un impropri dialecte,
arranquen les raïls de nostra llengua
per vore si al remat ningu la parla.
No importen els diners tirant a llibres
que paguen als bochins sense mesura.
No importen les protestes clamoroses
que m'omplin els carrers de crits historics.
L'inutil cap de colla es qui decreta
la mort de tantes veus inqüestionables.
Ell es l'estral salvage que assessina
l'idioma mes autentic i el sepulta.
Pero la sanc dels homens no està morta.
El poble ha descobert la trascendencia
d'un fet que pot posar-li la mortalla
i acusa als renegats que pontifiquen.
¡Fora de nostra terra els caps de fusta
que volen destruir-nos a la força!
¡La sanc de l'esperit es nostra llengua
i mai no pot morir, perque no calla!

LVII

M'està dolent la patria al moll dels ossos.
Me dol tota la sanc
que arriba al cor a espentes de la vida
guanyada des de baix.
M'està dolent el poble que se queixa
i veu tancar-se en fals
ferides que potser no tinguen cura
al temps de resanar.
I em dol el temps que passa i s'agenolla
com un miser esclau
davant l'idol alçat per la mentira
que te cara de sant.
¡Ah poble meu que tens mans de seda,
que tens grogues les mans,
com un cadaver sense sepultura
podrit i abandonat!
¡Permet que oblide el dol i no te plore!
¡Permet que trenque el llaç
de boires que em nugà
al teu conviure amarç!
Be saps que el meu dolor naix de la terra
que està fent-se regal
d'insectes enemics que la despullen
de somis i de carn.
I em dol la meua patria que no troba
els seus camins d'antany
ni tomba les muralles que impedixen
llaurar de nou son camp.
Vos jure que me dol l'indiferencia
de tants i tants covarts.

LVIII

Potser siga el silenci de la flor
que em parla de la calma i de la pau.
Potser siga mon cor
que en braços de l'amor se sent esclau.

Potser siguen els llavis de la nit
que m'omplin les tenebres de perfum,
i en fan sentir al pit
l'eterna incontinencia de la llum.

Aixo es com una font en el desert
del meu viure callat i sense nort.
Es tot un mut concert
que aguaita la gran obra de la mort.

La mort que a tots els homens tracta igual
i posa en els capituls l'ultim punt.
La mort que es fa regal
d'aquell a qui li cau el mon damunt...

No se si es el moment d'estar tranquil
davant la trascendencia de l'event.
La rosa i el gesmil
no tenen un camí gens diferent.

Per tant, vine quan vullgues, dolça mort,
que aci em tens esperant el teu abraç.
I en arribar al port,
¡ningu podra desfer el nostre llaç!

LIX

M'agradaria, Senyor, sense vergonya,
obrir-te el cor que amague a tots els homes.
Pero em falta valor. Es tan profunda
la meua hipocresia,
que he fet de la mentira una muralla
dificil de tombar ad estes hores.
Son massa els anys que duc tapant els negres
forats que sols contenen immundicies.
Es massa el fanc que duc entre les ungles
negant-me les mans netes.
Igual que els mosseguellos, m'alimente
d'insectes que treballen a la fosca.
M'indigne quan davant de ton sagrari
estic en robes blanques de purea
sabent que no t'enganye, que l'angoixa
es una sistematica comedia.
I tu, Senyor, encara m'admitixes;
encara se que em vols i que em perdones
fins els pecats mortals que no confesse.
Tu saps que ha d'arribar-me
l'hora trascendental, definitiva;
l'hora del gran adeu, del sospir ultim,
i tinc por de que em trobes ple de taques.
Pero, Senyor, tu em coneixes per dins;
tu saps que intente
desfer-me d'esta roba tan humana
que em pesa com el plom i me destrossa.
¡Perdona els meus pecats abans que caiga
i siga condemnat per ta justicia!
¡No em deixes entre els morts sense esperança
i tin pietat del fanc que diuen home!

EXIGIRE LA FONT I EL TESTIMONI

*“Pense en horror si –¿per l'accio de
patricidis de ponent o tramontana?–
arribarà un dia en que, per algun
patriota supervivent, es podra fer
un requiem per la Patria Valenciana”*

Miquel Adlert

I

Vaig a intentar clavar la meua veu
com un cartell i negra de paraules.
Vaig a parlar en sol des de la nit
per l'home o la tenebra a punt de caure.
Pero no arriba l'aigua sense font
a fer-se brot d'espiga inevitable.
No soc present de calmes en el curs
de l'eco que treballa les distancies.
I em cremare per dins con el romer
que mor entre la set de les montanyes
i plorare l'engany de tants amics
que em varen regalar monedes falses.

Ara s'amera el temps en la suor
del braç que sembra penes i veus baixes.
Ara hi ha que desfer l'enorme nuc
que vol empresonar la nostra image.
Perque si el testimoni de la veu
no pot obrir finestres ni ventalles,
ningu durà la llum a tanta nit
caiguda sobre l'home i les paraules.

II

Estaves esperant la circumstancia
de vendre el nom de tots i el testimoni
que duyes des del ventre de ta mare.
Estaves confonent els brots ineditos
per dur-los a la plaça sense escrupul.
Destrosses els colors de l'alegria
per un grapat d'espines com a roses
que vas clavant al cor d'aquella patria
que et va donar el suc de l'existencia.
I encara dus la mistica figura
dels martirs per la causa que edifica
columnes de mentires i discordies
perfectament teixides en veus falses.
No se si pensaras tornar arrere
el dia que t'arribi l'hora justa.
Sols se que has mort l'arrel de tantes vides
i que tindras el premi d'una llosa
parlant sense recorts d'un pobre rastre.

III

Si no parles ni protestes
davant dels de la tramoya,
seras futur de miseries
comparsa eterna de l'obra.

Digues no, mantin-te digne,
no et tornes silenci i calma.
I quan el moment arribi,
defen a mossos ta casa.

Ya saps, que el paper s'ajusta
al pas de noves cadenes.
Ara es la sanc qui pregunta
si vols morir per a sempre.

IV

El meu poble està callant
paraules que son de mort.
Sent un dolor en la veu
entre la rabia i el plor.
I tot, perquè quatre nits
li neguen la llum del sol
i volen viure damunt
de tants negocis en joc.

El meu poble deu parlar;
deu amaitinar l'assot
i llançar als mercaders
que al temple venen acorts.
I si el llavi no es fa crit
i es trau la corda del coll,
tindra la nit per costum
i es fara amic de la mort.
El meu poble està callant.
Quan parle ¡no sera bo!

V

Deixeu-me fer un mínim d'eixercici
per tal de conseguir músculs de patria.
Deixeu que m'anticipe a les aurores
per tindre claritats de bona raça.
Que està la mar obscura de cadenes.
Està envestint les roques una barca
de fragil i de vella contextura
que intenta omplir les veles de llum clara.
Deixeu-me flamejar banderes dignes
de tindre pobles baix en l'hora blava.
Deixeu-me fer garbons de braços nobles
que donen aliment a la muralla
o intrepits pensaments per a defendre
les roses i les pedres i la parla.
I encara sobretot, deixeu-me l'únic
desig que es torna sanc i que em demana
morir desconegut si no puc viure
sabent la meua terra solta i franca.

Deixeu-me descobrir-li noves rutes
al poble que du al cor la nostra patria.

VI

¡Si meditem lentament les coses
que poden transformar-nos el sentit!
¡Si tots tinguérem la culpa
de ser nostre propi espill!
No es facil confessar que les medalles
les hem guanyat per fugir
i per negar concretes evidències
o per sentir-nos pares sense fills.
No es prou omplir la boca
de versos o de crits
o d'adoptar magnífiques postures
que estan buides per dins...
Replantegem la causa del paísage.
Refem els edificis mes antics
si volem tindre presències
d'un rent i d'un esforç i d'un ahir.
I cal que meditem eixa resposta
que ya estan exigint
els pobles que a la fosca van confusos
buscant el seu autèntic esperit.
I cal que ens fem avant a l'esperança
del ser i l'existir,
quan es la patria i l'home i es la terra
qui està cridant al cor i està en perill.

VII

Un dolor de miseries o culpes
se me clava en la carn i en la veu.
Un silenci de fulles immobils
em recorre solemne la pell.
Soc un pou de profundes entranyes;
de cançons sense naixer a temps.
Soc un crit mineral que repica
dins la boveda intacta del ser
i em ferix el paísage que apunta
influències d'amarcos pensaments
quan la maquina humana destrossa
l'alegria del sol en secret.
Ara em viu el dolor de la patria;
dels germans insensibles al bes
d'una terra que mou sense llimit
esperances i braços i creus...
I la nit i el dolor se conjuguen
quan el vol de les rames manté
la tremenda impostura de l'home
que adúltera la sanc i la veu.

VIII

No, no esperes el fruit
des de l'ombra pacífica dels sigles.
No esperes les cares amigues,
les pàgines velles,
l'arrel i la força
i el cel coronant les senyeres.
No esperes el suc o la vida
si no saps defensar
el suc i la vida, la mare
que et va madurar en el ventre.
Treballa el camí de la pluja.
Treballa les pedres
que són fonament del ser lliure;
pilars de la casa i el temple.
Treballa els propòsits,
els grans sacrificis de sempre
per tindre la soca més ampla
dels bens i les lletres.
Treballa, treballa, fecunda
les terres que estreten
suors i poders i desijos
d'eixir del silenci, de creure.
No deixes la rella o la ploma.
Treballa. ¡No esperes!

IX

Qui vulga destruir-me l'esperança
està perdent el temps, la ferramenta
i el seu constant esforç de cada dia.
Ningu no pot furtar-me l'alba nova
que m'obri al pas la vida sense dubtes.
Ningu no em pot detindre en el trayecte
que estic recorrent des de ma mare.
Per més que em desnivellen l'edifici,
no han d'impedir que acabe el ser i l'obra.
Tinc fondes les raïls i ben robusta
la soca que m'eixampla les idees.
Tinc un sagrat concepte de la flama
que fa sentir el foc de la família.
I perquè tinc la veu per testimoni
dels cors agermanats sense renúncia,
desterre pors i reixes i cadenes
a l'hora del pretext sense ficaci.
Navegue per la mar i no derive.
Desplegue al vent paraules com a roses.
I encara que els de sempre m'asseguren
la perdua del rent i les presències,
yo vaig edificant les esperances
sabent que viu el poble, el fruit, la crida...

X

Heu de saber que me dol dir eixes coses
que trenquen l'harmonia del present.
Em dolen les paraules massa dures
que enceten com un aire d'enemics.
I es el dolor qui em fa llançar amargues
sagetes contra el credo verinos
que sembren des del pulpít uns profetes
vestits per l'inconsciència del rebuig.
Em dol la carn de dins, la carn que em crida
per ser allo que soc en veritat.
Em dol la set de l'anima, la llosa
que està cobrint la mort del poble meu.
I encara que reclame a crits la pluja
dels sigles que renoven el sentir,
els nuvols apedreguen les pregaries
deixant-me els llavis negres com el dol.
He d'esperar la llum, la primavera
que no poden matar els de l'assut.
Espere la vinguda dels mes dignes;
la rella que remoga el nostre camp.
I esperare en dolor eixa victòria
que tots volem guanyar des de la fe
i seguiran dolent-me les despulles
dels homens sense casa ni destí.
Ara ya sabeu tots que l'esperança
tambe m'arriba al centre del dolor.
Pero si eixe dolor el sent la terra,
potser tindrem nous fills i nova llum.

XI

Si dins de mi estas Tu i Tu eres vida,
¿com puc voler la mort sense matar-te?
Si he d'estar morint per a reviure,
¿com puc voler la vida que me mata?
Si el gran desig de viure me recorda
queestic volent la mort i no m'aplega,
no em deixes l'existir si em nega vida
i dus-me el viure placit dels que moren.
Vine al darrer moment com un principi
que està encetant l'epilec fent-me naixer.
Vine i acaba el cicle que comença
la vida, quan la mort desbrossa rutes.
Si el viure me tortura i me soterra,
¿per qué no em dus la mort que resucita?
Si veus que vulc trobar la teua porta,
¿per qué m'estas nugant al meu cadaver?
Dus-me Senyor la mort per a que pugui
tastar un glop serafic d'existència.
Dus-me el postrem sospir que tant desige
per tal de tindre vida entre els que et gogen.
Ya veus que no tinc por. Que pense facil
el pas i el sobreviure a les despulles.
Dona'm la mort i encara en primavera
si en premi d'esta mort ¿me dus la vida!

QUATRE POEMES EN SANC

108

109

SENZILLAMENT LA PATRIA

Yo vullc cantar senzillament la patria;
la patria dels cantons i dels amics,
sense retraure els reis i aquella historia
plena de grans batalles i motius.

Yo vullc cantar tan sols, la patria d'ara;
la de la fam desperta sense mos;
la de les veritats sense discursos;
la de la pedra nova sense por.

Vullc que el desig em correnga pels muscles
en un sentit mes ample del quefer.
Que torne a edificar-se com Deu mana
el poble abandonat que es desconeix.

Hi ha que deixar de banda les estrofes
d'un temps, no se si bo per ser passat.
Hi ha que tractar de fer a cada dia
un nou estil de fills per al dema

El viure de recorts, no ens aprofita;
hi ha que apretar la terra dins del puny
donant-li el seu valor, que si el te sempre,
ara te un nou sentit de blat madur.

No se si el jove espera tindre força
per a estretar les files del desti.
Cal tindre el solc obert a l'esperança
i despertar l'afany que està dormit.

¡Deixem-nos-en de pàgines il·lustres
que fan un gust de ric, però en recort!
¡Deixem-nos de partits i capelletes
a l'hora de fer pàtria sense joc!

Perquè la pàtria naix de cara als homens
senzilla com la fulla del llorer
i vol teixir corones de consciència
per adornar el cap de qui la sent.

Potser yo tinc la pàtria massa fonda.
Potser no parla el cor en veu de sanc.
I es per això que em dol la meua terra
quan veig que paga fills i cobra enganys.

Caldria fer-li un cant de desagravi:
el cant que porte al pit i espera el curs.
Caldria de genolls besar-li el ventre
per tant d'amor quallat en carn i en fruit...

¡Oh pàtria del silenci ple d'història!
¡Mare que et fas dolor del gran desig!
Un dia et cantaran com tu mereixes.
Un dia, el teu tresor, ¡seran els fills!

TRIPTIC DE L'ESPERANÇA

Escolta, poble meu, escolta i calla,
per més que et diga coses massa dures.
Escolta el plany de tantes criatures
que tenen fam d'espigues sense palla.

Si els homens han obrat una muralla
per tal de tindre calmes més segures,
també han perdut paisatges i estructures
i el lliure respirar sense ventalla.

Escolta, poble meu, escolta i pensa
si l'home se mereix una defensa
després de no lluitar per lo que toca.

Ya veus que aquí la causa no aprofita
i l'arbre pert el goig de la collita
per tindre mal en lo íntim de la soca.

II

Encara hi ha qui parla de paciència
pensant en la mudança de l'oratge.
Encara hi ha qui no sap del missatge
que porta la llavor i la consciència.

S'accepten els clamors de l'eloqüència
a cavi de l'almoina i el solage.
S'obliden els estímuls i el coratge
davant la lletra en fals de la sentència.

Es un estar disposat a la caiguda
en creure que la terra està perduda
i no ha de moure pols la fonda crida.

Es un saber que l'home es torna fulla
i cau a colps de vent fent-se despulla
¡per no tindre prou sanc per a la vida!

III

Paraules, poble meu, paraules velles
potser massa corrents per repetides.
Paraules que estan mortes o podrides
per tindre massa nit a les costelles.

Es hora de portar entre les celles
un pensament de terres redimides
i un gran desig d'anar escampant crides
per a deixar de ser ramat d'ovelles.

I es ara, poble meu, ara que puja
l'espiga cap al cel i cau la pluja,
quan hi ha que estar a punt per a la prova.

Es ara que la veu se fa message
i muda la visio del vell paisatge,
¡quan cal posar llavor en terra nova!

Març 1972

SENSE AMAGAR LA CARA

Si tinc la veu clavada en quatre taches
sobre l'alta paret dels grans silencis,
es perque no hi ha rent en nostra casa
i el pa no pot donar-nos el seu premi.

Es perque hui s'ofega a qui respira
l'estranya llibertat d'estar a l'ombra,
i no va la sement ni es troben mares
parint fills com a terra que es prolonga.

Es perque estic cansat de dir-ho sempre;
sempre dient les coses massa clares
i sempre oint l'eterna lletania
del: "tens molta rao..." i això, paraules.

La por guarda la vinya. ¿No ho sabieu?
I aci se veu que està tot ple de vinyes
a on ni els mateixos amos s'atreixen
a defendre els bancals i les collites.

Tenim por de parlar com parla l'home;
por de chafar l'insecte que fruit cuca;
por de que els fills s'enredren en els atres
i de formar al front de nostra lluita.

Tenim por en l'Iglesia i en l'escola
i a vora del carrer que no te llengua;
por de que algu ens conega i ens senyale
en un dit important que chupla i llepa.

Som con estranys en casa; com els ultims
que acaben d'arribar buscant almoïna.
I som tan beneïts, que ningú acaba
fent-se com ells, els amos de la corda.

Així veus una plaça de preguntes
fetes en un llenguatge de rebaixa,
a on no se pot saber quina es la terra
que dona el seu menjar a qui la mata.

I estem farts de criar còrps d'ala negra
que ens van traent els ulls de cada dia.
Estem farts, sols per dins, puix que per fora
encara algu somriu a l'injustícia.

Encara hi ha qui diu que som magnífics
i per a tot te eixida i troba excusa.
Encara hi ha qui vol que no se diga
qui son els responsables de la culpa...

No fa molt ho vaig dir: la millor cosa
per a tindre bons fruits en l'existència,
seria, en tots els camps, tallar els arbres
i omplir de nous plantons la nostra terra.

Fer una nova raça d'homens lliures
en un sentit autèntic de les coses,
que no tingueren por a les mans dures
i anaren eixamplant les seues soques.

Pero hui com ahir, ningú es meneja,
ni vol fer-se a la causa solidari.
Hi ha que velar per l'olla i la família
i anar a genollons pel camí fàcil.

Hi ha que mantindre el to de raça noble
que es deixa avassallar per qui aci arriba
en una ma davant i atra darrere
i en tindre noves forces, ¡t'assessina!...

¡I per a qué parlar si la veu meua
no passa la paret dels grans silencis!
Sigam tots mes conscients si això es possible
¡i anem a fer un poble mes autèntic!

NO OFEN QUI VOL...

Ara que està la terra ben fecunda
de fills i de paraules mes que vives,
yo vinc portant clamors de desagravi
a la Valencia nostra; la que al Regne
li va donar tesors per a l'història.
Yo vinc per senyalar a qui assegura
que eres d'una altra raça; que tos llimits
no parlen nostra llengua sense taca,
i encara que desprecies la Senyera
que porta sobre el blau una corona.
Yo vinc per condemnar a qui t'insulta:
aquells de la canço rebordonada;
els que sols tenen anima de canter;
els que volen la mort de nostra terra
i trenquen harmonies a la força.
Yo vinc per descobrir a qui repudia
la seua carn que va ser ben parida
i hui no vol conèixer a sa mare.
Vinc per marcar el joc que fan a trepa
els homens que han podrit la seua soca;
els qui les seues rames estrangulen;
els qui volen minar nostre edifici;
aquells que s'alimenten de l'estafa;
els mestres de l'engany per la prebenda;
els nominats traïdors que s'agenollen
davant de l'amo estrany que tot ho furta;
els desgraciats inútils que ensomien
en ser vassalls o esclaus sense esperança;
els qui s'han posat greu: trenta monedes

i el títol d'alcalvot o de fantasma;
els qui volen un nom que nos repugna
els qui son catedràtics del cinisme;
els nanos disfrassats que nomes ballen
al so de qui els països instrumenta;
els rics enamorats de la discòrdia;
els sabis de les lletres retorçudes;
els nous renta-cervells que repetixen
la fórmula que anul·la la llum clara;
els qui no tenen patria ni consciència;
els qui nomes treballen la deshonra;
els qui volen progressos de renunciècies;
aquells que van cobrant raons indignes;
qui porta un vent falaç de tramontana
que li ompli de misèries la cartera;
els qui tenen poders camalleònics;
els qui viuen del vot i dels discursos
i saben que es mentira lo que diuen;
els descartats polítics que regalen
al·lo que fon del poble des de sempre;
els qui propaguen llibres de la corda
que vol desintegrar nostra cultura;
els numens abocats al servilisme;
els homens invertits per al missatge;
els grans desventurats que sols pretenen
un premi de lletilles o diplomes;
els qui retallen pàgines il·lustres
que afirmen nostra llengua valenciana;
els grans frustrats de tot i en companyia;
els qui van enredrant-nos la madeixa

INDEX

i es fan passar per martirs candorosos;
els renegats, els lladres, els intrusos,
els borts, els vils hipocrites, els falsos
i encara aquells sectaris infeliços
que van com a corders sense criteri
seguint als nous pastors de la tramoya...
¡Tots eixos son els “genis” que t'insulten
quan diuen que te volen catalana!
I tu, Valencia nostra, deus escriure
en cada valencià i en cada pedra,
el nom de nostra terra que es la gloria
d'un Regne independent i indissoluble.
Te varen menysprear. Te violaren.
Te va ferir l'atac de qui et volia
confondre i separar de nostra essencia
colgant i malvenent la teua historia.
Pero aci està eixe poble que s'agrupa
al teu costat per dur-te desagravis
i per donar encara fins la vida
eixint com un sol home en ta defensa.
¡No tingues por si veus lladrear els gossos!
¡No et deixes malcorar pel fill adulter
que et tira salivades a la cara!
¡Amunt, Valencia, amunt! ¡Respira lliure
al crit de nostra justa independencia!
¡Amunt, Valencia, amunt! ¡Segueix al poble
que vol ser valencià i al cel apunta
portant al vent Senyeres coronades!
¡Tu no pots caure en mans catalanistes!
¡Amunt, germans, amunt! ¡A cor! ¡¡Valencia!!

TITUL	PAG.
SIMFONIA EN GRIS OBERT.....	7
EXIGIRE LA FONT I EL TESTIMONI.....	93
QUATRE POEMES EN SANC.....	109
SENZILLAMENT LA PATRIA.....	111
TRIPTIC DE L'ESPERANÇA	113
SENSE AMAGAR LA CARA	115
NO OFEN QUI VOL.....	118

Este llibre escrit en Llengua Valenciana
s'acabà d'imprimir en "Gráficas Ronda",
el dia 9 del mes d'Octubre de 1995,
data en la qual se commemora el
Dia Nacional dels Valencians.